

Γεωπολιτική, Ενέργεια και Ναυτιλία (ECTS 3)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	MNA31	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.unipi.gr/courses/NAS448/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Η παγκοσμιοποίηση των αγορών και των εφοδιαστικών αλυσίδων αναπτύχθηκαν και λειτουργούν χάρη στην ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών. Γενικά, διαπιστώνεται μια παράλληλη εξέλιξη του παγκόσμιου ΑΕΠ, του παγκόσμιου εμπορίου και των παγκόσμιων θαλάσσιων εμπορευματικών μεταφορών. Ταυτοχρόνως όμως, η διεθνοποίηση της πολιτικής και της οικονομίας, καθώς και η εξέλιξη σε διάφορους τομείς (π.χ. τεχνολογία, ενέργεια, χρηματοπιστωτικές αγορές), αύξησε σημαντικά τους παραδοσιακούς κινδύνους για την ναυτιλία, ενώ προστέθηκαν και νεότεροι. Σύμφωνα με σχετικές εμπειρικές έρευνες, στους σημαντικότερους κινδύνους που καλείται σχεδόν καθημερινά να λαμβάνει υπόψη ή να αντιμετωπίσει η ναυτιλία, συμπεριλαμβάνονται οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, οι οικονομικές κρίσεις και οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι. Τα τελευταία χρόνια, μετά από σχετικές διεθνείς συμφωνίες, η ναυτιλία είναι αντιμετώπιση, ίσως, με την μεγαλύτερη πρόκληση στην ιστορία της, αυτήν της μετάβασης σε νέες ενεργειακές πηγές πρόωσης.</p>

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να ερμηνεύσει τα αίτια των γεωπολιτικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και ενεργειακών κινδύνων και προκλήσεων στην ναυτιλία και να συζητήσει τις δυνατότητες αντιμετώπισής τους. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν τους βασικούς οικονομικούς και μη οικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την παγκόσμια ναυτιλία,
- εντοπίζουν και να αναλύουν τις επιπτώσεις των επί μέρους πολιτικών και γεωπολιτικών κινδύνων στην παγκόσμια ναυτιλία,
- αξιολογούν τη σημασία των κινδύνων που προκύπτουν για τη ναυτιλία από τα σημαντικά στρατηγικά θαλάσσια περάσματα και τους παγκόσμιους θαλάσσιους διαδρόμους,
- αντιλαμβάνονται τη συσχέτιση των παγκόσμιων οικονομικών εξελίξεων με την εξέλιξη της ναυτιλιακής οικονομίας,
- γνωρίζουν και αναλύουν τις επιπτώσεις των διεθνών οικονομικών κρίσεων, των εμπορικών ανταγωνισμών και των κρίσεων στις αγορές ενέργειας στις ναυτιλιακές μεταφορές,
- αναγνωρίζουν τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των θαλάσσιων μεταφορών και να κατέχουν το διεθνές περιβαλλοντικό θεσμικό πλαίσιο,
- αντιληφθούν την μεγάλη πρόκληση της ενεργειακής μετάβασης της ναυτιλίας και της βιωσιμότητας των επί μέρους εναλλακτικών ενεργειακών πηγών πρόωσης,
- να αξιολογούν το ευρύτερο παγκόσμιο περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργεί η ναυτιλιακή αγορά και να αποφεύγουν τους οικονομικούς και μη οικονομικούς κινδύνους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....*

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γεωπολιτικοί κίνδυνοι στις Θαλάσσιες Μεταφορές
 - Παράγοντες που επηρεάζουν τις ναυτιλιακές μεταφορές
 - Γεωπολιτικές κρίσεις και συγκρούσεις
- Διεθνείς οικονομικές και ενεργειακές κρίσεις και Ναυτιλία
 - Οικονομικές κρίσεις, οικονομικοί ανταγωνισμοί, παγκόσμιο εμπόριο και ναυτιλιακές μεταφορές
 - Οι επιπτώσεις της πανδημίας στο διεθνές εμπόριο και στη ναυτιλία
 - Προδιαγραφόμενες αλλαγές στο διεθνές εμπόριο
 - Το μέλλον του διεθνούς εμπορίου και των θαλάσσιων μεταφορών

- Περιβαλλοντικές προκλήσεις και ενεργειακή μετάβαση στην Ναυτιλία
 - Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι: μόλυνση από πετρελαιοειδή, ρύπανση από τη διαχείριση του έρματος, μόλυνση από υγρές επιβλαβείς ουσίες χύδην, μόλυνση από στερεά απόβλητα, μόλυνση από τα λύματα των πλοίων, υποθαλάσσια ηχορύπανση, μόλυνση από εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων
 - Διεθνείς συμφωνίες για την πρόληψη και καταπολέμηση της ρύπανσης από τα πλοία
 - Τεχνολογία και καύσιμα πλοίων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	E-class, MS Teams																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 819 1023 864">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1038 819 1361 864">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 875 1023 898">Ώρες διαλέξεων</td> <td data-bbox="1038 875 1361 898">9 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 909 1023 999">Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης και φόρτος εργασίας εξαμήνου</td> <td data-bbox="1038 909 1361 999">81 ώρες</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1234 1023 1267">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1038 1234 1361 1267">90</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Ώρες διαλέξεων	9 ώρες	Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης και φόρτος εργασίας εξαμήνου	81 ώρες																	Σύνολο Μαθήματος	90	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Ώρες διαλέξεων	9 ώρες																									
Ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης και φόρτος εργασίας εξαμήνου	81 ώρες																									
Σύνολο Μαθήματος	90																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Ελληνική, απαλλακτική εργασία																									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
- Allianz, 2022. Safety and Shipping Review 2022. Munich, Germany
 - Boile, M., Theofanis, S., Betak, J., Kortsari, A. 2016. The “One Belt, One Road” Chinese Initiative: Strategies, Tactics and Challenges. Proceedings Transportation Research Board 95th Annual Meeting. Washington DC, USA.
 - BP 2022. Statistical Review of World Energy. 71st edition. London
 - Global Maritime Forum 2022. Global Maritime Issues Monitor 2022. <https://www.maritimeissues.org/>
 - Flint, C. 2006. Introduction to Geopolitics. Routledge. (Κεφάλαια 1 & 2)

- IMO 2020. Fourth IMO Greenhouse Gas Study. London
- Marsh 2021. Political Risk Map 2021. <https://www.marsh.com/ph/services/political-risk/insights/political-risk-map-2021.html>
- Theofanis, S., Boile, M. 2016. Competition and Complementarity in Overland and Maritime “One Belt One Road Variants: Some Key issues and Considerations. UNECE/Group of Experts on Euro – Asian Transport Links. EATL – Phase III. Yerevan, October 2016.
- Theofanis, S., Boile, M. 2015. The Maritime Silk Road Initiative and the Mediterranean: Strategies, Tactics and Challenges. Shipping, May 2015, pp. 20 – 22.
- Stratfor Worldview 2018. Why Geopolitics matter to the Global Shipping Industry. Stratfor Worldview, May 2018. <https://worldview.stratfor.com/article/why-geopolitics-matters-global-shipping-industry>
- The Hague Centre for Strategic Studies, 2021. Geopolitics and Maritime Security. The Hague
- UNCTAD 2018. Sustainable freight transport in support of the 2030 Agenda for Sustainable Development. https://unctad.org/system/files/official-document/cimem7d17_en.pdf
- UNCTAD 2021. Review of Maritime Transport. New York
- WTO 2021. World Trade Report 2021. Geneva
- Σημειώσεις Διδάσκοντος